

Ein Cyf: CG/PO/361/2023

David Rees AS
Cadeirydd
Pwyllgor y Llywydd
Senedd Cymru

seneddPLL@senedd.cymru

24 Hydref 2023

Annwyl David

Diolch ichi am eich llythyrau dyddiedig 3 Hydref ataf i a'r Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol, ynglŷn ag amcangyfrif ariannol atodol y Comisiwn Etholiadol ar gyfer 2023-24 a'r cynigion cyllid ar gyfer 2024-25, mewn perthynas â'i waith ar etholiadau datganoledig Cymru. Rwy'n ateb fel y Gweinidog sy'n gyfrifol am etholiadau. Fodd bynnag, rwyf hefyd yn anfon copi o'r llythyr hwn at y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol, gan fod gwariant allan o Gronfa Gyfunol Cymru a gweinyddu etholiadau gan yr awdurdodau lleol o ddiddordeb iddi.

Mae'r Comisiwn Etholiadol yn bartner gwerthfawr wrth ymgymryd â gwaith allgymorth ac ymgysylltu. Mae ymrwymiad y Comisiwn Etholiadol i lunio adnoddau addysg sy'n gweithio'n benodol i gefnogi'r Cwricwlwm i Gymru wedi ein calonogi'n fawr. Rydym yn edrych ymlaen at barhau i weithio gyda nhw wrth iddynt gyflwyno'r rhain i'r ysgolion a byddwn yn eu cefnogi gyda'u hymdrechion. Rydym yn gwybod bod rhanddeiliaid mewn timau gwasanaethau etholiadol ym mhob cwr o Gymru yn gwerthfawrogi'r adnoddau cyfathrebu sy'n cael eu llunio gan y Comisiwn Etholiadol yn fawr, ac rydym yn falch o weld y bydd yr adnoddau hyn yn parhau i gael eu datblygu yn ystod y flwyddyn sydd i ddod. Fel gyda'n Grant Ymgysylltu â Democratiaeth, rydym yn cefnogi'r Comisiwn Etholiadol i barhau â'i waith i godi ymwybyddiaeth a chofrestru etholwyr yn ystod y blynyddoedd hynny pan na gynhelir etholiad datganoledig.

O ran mesurau perfformiad 2022-23, rydym yn nodi'r diffyg o safbwynt cyflawni Amcan strategol 1.1 (dylanwad ymgyrch ymwybyddiaeth y cyhoedd ar gofrestru pleidleiswyr) a'r camau gweithredu i ddefnyddio'r ddealltwriaeth newydd a fydd wedi'i meithrin yn sgil hyn wrth gynllunio ymgyrchoedd yn y dyfodol. O ran Amcan strategol 1.2 (ymgysylltu ag awdurdodau lleol), byddai'n ddiddorol deall lefel yr ymgysylltu o ganlyniad i'r 18 o rifynnau o'r cylchlythyr Roll Call, a deall hefyd a yw pob un o'r 22 o awdurdodau lleol yn defnyddio'r adnoddau. Yn yr un modd, gydag Amcan strategol 1.3, nid oes digon o fanylion i asesu pa mor llwyddiannus fu hyn.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Mick.Antoniw@llyw.cymru
Correspondence.Mick.Antoniw@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn y Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

O ran Amcanion strategol 1.2 ac 1.3, gall fod yn ddefnyddiol i'r Comisiwn Etholiadol ystyried ychwanegu rhagor o fanylion i'r targedau. Dylid hefyd ystyried ai targedau meintiol neu ansoddol y dylid eu gosod. Efallai na fydd modd asesu llwyddiant drwy werth rhifiadol yn unig. Gall adrodd ansoddol – drwy lunio adroddiad ymgysylltu byr, sy'n cynnwys y mesurau rhifiadol sydd ar gael, astudiaethau achos ac adnoddau esboniadol – gynnig dealltwriaeth well yn erbyn yr amcan hwn.

Gallaf gadarnhau bod y gweithgareddau a ddisgrifiwyd gan y Comisiwn Etholiadol yn yr amcangyfrif atodol ar gyfer 2023-24 yn cyd-fynd â disgwyliadau Llywodraeth Cymru a'u bod yn fforddiadwy o fewn y cronfeydd a drosglwyddwyd o Drysorlys Ei Fawrhydi. Fodd bynnag, hoffwn dynnu sylw at y sicrwydd blaenorol a roddwyd gan y Comisiwn fod rhagdybiaethau cyflog realistig eisoes wedi'u cynnwys yn yr amcangyfrif o sylwedd ar gyfer 2023-24. Rwy'n tybio bod hwn yn bwynt yr ydych eisoes yn bwriadu ei godi wrth graffu ar gais y gyllideb atodol yn ystod y flwyddyn yn eich cyfarfod ar 7 Tachwedd.

Yn yr un modd, rwy'n nodi bod yr amcangyfrif a gyflwynwyd ar gyfer 2024-25 yn cynrychioli cynnydd pellach o £244,000 ar gyllid y flwyddyn bresennol, neu gynnydd o bron i 33% o'i gymharu â'r cynllun pum mlynedd blaenorol. O ystyried y swm canlyniadol negyddol mewn perthynas â chyllid y Comisiwn Etholiadol yn yr Adolygiad o Wariant yn 2021, mae'r ffigur y gofynnwyd amdano gan y Comisiwn ar gyfer 2024-25 yn rhagori ar y cyllid a drosglwyddwyd gan Lywodraeth y DU ar gyfer gwariant y Comisiwn.

I roi rhywfaint o gyd-destun ar gyfer ystyried cyllidebau 2023-24 a 2024-25, ym mis Awst, ysgrifennodd y Prif Weinidog a'r Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol at y Llywydd a Chadeirydd y Pwyllgor Cyllid yn nodi'r heriau economaidd a chyllidol sylweddol a nodwyd eisoes yn y flwyddyn ariannol bresennol. Tynnwyd sylw hefyd at y ffaith bod setliad ariannol presennol Cymru ymhell o fod yn agos at yr hyn sydd ei angen i fodloni'r heriau hyn o'r cyllidebau presennol. Mae'r cyllidebau hynny wedi cael eu herydu gan amrywiol bwysau o ganlyniad i chwyddiant.

Mae'r datganiadau cyfredol gan Lywodraeth y DU yn nodi'n glir fod yn rhaid rheoli dyfarniadau cyflog o fewn y setliadau presennol ar gyfer Adrannau Whitehall ac ni fydd unrhyw gyllid canlyniadol ar gael i Gymru. O ganlyniad, mae'n rhaid i Lywodraeth Cymru wneud dewisiadau cyllidebol anodd i amsugno costau dyfarniadau cyflog o fewn ei chyllideb bresennol, y nodwyd ei chanlyniadau yn ystod y flwyddyn gan y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol ar 18 Hydref. Mae cyrff eraill sy'n cael eu hariannu o Gronfa Gyfunol Cymru yn gorfod gwneud pob ymdrech i amsugno costau dyfarniadau cyflog pan fo hynny'n bosibl. Efallai y bydd y Pwyllgor hefyd yn dymuno ystyried y byddai cytuno ar gynnydd yn 2024-25 yn golygu gostyngiad yn y cyllid sydd ar gael i gyrff eraill a ariennir gan Gronfa Gyfunol Cymru, yn arbennig Comisiwn y Senedd a Llywodraeth Cymru.

Mae'n bosibl, felly, y bydd y Pwyllgor yn dymuno gofyn am sicrwydd bod ystyriaeth drylwyr wedi'i rhoi i'r holl arbedion effeithlonrwydd posibl er mwyn lliniaru pwysau costau cyllidebol. Yn benodol, o'r pedwar maes o angen ychwanegol yn 2024-25, mae'r pennawd sy'n cyfeirio at gyflawni'r rhaglen o ddiwygio etholiadol yn cyfeirio at reoli effaith yr ymwahanu cynyddol yng Nghymru rhwng etholiadau datganoledig ac etholiadau a gedwir yn ôl. Efallai y bydd y Pwyllgor yn dymuno ystyried a yw'r cynnydd a welwyd o safbwynt hyn wedi disgyn ar y Senedd yn unig mewn perthynas â chyfrifoldebau datganoledig y Comisiwn, neu ar Senedd y DU hefyd mewn perthynas â'r newidiadau a wnaed ar gyfer etholiadau a gedwir yn ôl.

Yn amodol ar adroddiad ffurfiol y Pwyllgor, yn dilyn craffu ac ar ôl cael cytundeb y Senedd i gynnwys y cais atodol yn ystod y flwyddyn ar gyfer 2023-24 am £53,900 yng nghynnig y gyllideb atodol, bydd fy swyddogion yn gweithio gyda'r Comisiwn Etholiadol i gytuno ar gynllun talu ar gyfer y swm atodol ac mewn perthynas â'r cyllid y cytunwyd arno gan y Pwyllgor ar gyfer 2024-25. Os na fydd y Pwyllgor yn gallu gosod ei adroddiad craffu mewn perthynas â'r cais hwn cyn i gynnig y gyllideb atodol gael ei gyflwyno, byddai'n ddefnyddiol pe gallech ysgrifennu unwaith eto ataf i a'r Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol gan roi arwydd a yw'r Pwyllgor yn bwriadu cytuno ar yr amcangyfrif ychwanegol.

Yn gywir,

A handwritten signature in blue ink, reading "Mick Antoniw". The signature is written in a cursive style with a horizontal line underneath the name.

Mick Antoniw AS/MS

Y Cwnsler Cyffredinol a Gweinidog y Cyfansoddiad
Counsel General and Minister for the Constitution